

ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΚΙΒΩΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΩΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ

ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ & ΑΛΜΥΡΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΛΑΪΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
& ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΚΙΒΩΤΟΣ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ, Δ' Εξάμηνο, β κύκλος
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2019-2020

Θρησκευτική Λαογραφία

Επιστημονικός Υπεύθυνος:

*Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Καθηγητής Λαογραφίας και Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας & Εθνολογίας
του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.*

ΒΟΛΟΣ 2019-20

ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΚΙΒΩΤΟΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΩΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ & ΑΛΜΥΡΟΥ

Έτος Ιδρύσεως 2014, 1947 Φ.Ε.Κ. 18 Ιουλίου 2014 (τεύχος Β')

www.magniton-kivotos.gr, magniton2014@gmail.com

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΪΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΚΙΒΩΤΟΣ

Επιστημονική Επιτροπή της ακαδημίας :
Συντονιστής:

Μητροπολίτης Δημητριάδος & Αλμυρού, κ. Ιγνάτιος, Πρόεδρος της «Μαγνήτων Κιβωτού»

Μέλη:

Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Καθηγητής Λαογραφίας και Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας & Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Μανόλης Γ. Σέργης, Καθηγητής Λαογραφίας του Τμήματος Γλώσσας Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Μαρία Γκασούκα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Λαογραφίας & Φύλου του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Δρ Αλέξανδρος Καπανιάρης, Διδάσκων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Οργανωτικός Γραμματέας της «Μαγνήτων Κιβωτού».

Οργανωτική Επιτροπή:

Νικόλαος Τσούκας, Γενικός Γραμματέας της «Μαγνήτων Κιβωτού»

Αντώνιος Πλαγεράς, Εκπαιδευτικός, Ταμίας της «Μαγνήτων Κιβωτού»

Σκοπός της ενότητας: Η παρουσίαση και διδασκαλία των βασικών θεωρητικών αρχών και των μεθοδολογικών εργαλείων του κλάδου της «Θρησκευτικής Λαογραφίας», και η παρουσίαση των βασικών εκδηλώσεων της ελληνικής λαϊκής θρησκευτικότητας στις τελετουργικές εθιμικές εκδηλώσεις του «κύκλου της ζωής» (γέννηση – γάμος – θάνατος) και του «κύκλου του χρόνου» (ετήσιος εορτολογικός κύκλος), καθώς επίσης και των σύγχρονων και νεωτερικών θρησκευτικών εκδηλώσεων, των λογοτεχνικών αναπαραστάσεών τους, των μορφών της λαϊκής θρησκευτικής τέχνης και των εκδηλώσεων της λαϊκής θρησκευτικότητας μέσω των σύγχρονων τεχνολογιών αιχμής και των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης. Έτσι οι εκπαιδευόμενοι θα αποκτήσουν μια κατά το δυνατόν πλήρη γνώση του αντικειμένου και την ικανότητα να αναγνωρίζουν, να καταγράφουν και να μελετούν – ερμηνεύουν, τις βασικές παραδοσιακές και σύγχρονες εκδηλώσεις του.

Η ύλη της ενότητας

Η ύλη της ενότητας (εαρινό εξάμηνο 2019-2020) διαμορφώνεται ως εξής:

Περιγραφή του εξαμηνιαίου μαθήματος

Τίτλος μαθήματος	Εξάμηνο / έτος	Επιστημονικός Υπεύθυνος
Θρησκευτική Λαογραφία	Εαρινό Εξάμηνο 2019-20 (Δ' εξάμηνο Σπουδών, β' κύκλος)	Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Καθηγητής Λαογραφίας και Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας & Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	Διδάσκων/ουσα – Είδος διδασκαλίας	Περιεχόμενο
1 ^ο Δεκαπενθήμερο 9/3/2020- 22/03/2020	Μ. Γ. Βαρβούνης, Καθηγητής Λαογραφίας και Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.	Εισαγωγή στη Θρησκευτική Λαογραφία (θεωρία, μεθοδολογία, βασικές έννοιες). Έθιμα και τελετουργίες του «κύκλου της ζωής»

2ο Δεκαπενθήμερο 23/03/2020 - 05/04/2020	Γιώργος Κούζας, Διδάσκων Λαογραφίας στη Φιλοσοφική Σχολή του ΕΚΠΑ	Νεωτερικές και σύγχρονες «αστικές» μορφές της ελληνικής λαϊκής θρησκευτικότητας (θεωρητικές προσεγγίσεις – παραδείγματα)
3ο Δεκαπενθήμερο 06/04/2020 – 12/04/2020 & 27/- 4/2020 - 03/05/2020	Νάντια Μαχά - Μπιζούμη, Επίκουρη Καθηγήτρια Λαογραφίας στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.	Ελληνική λαϊκή θρησκευτική τέχνη (παραδοσιακές μορφές και νεωτερικές επιβιώσεις και προσαρμογές)
4ο Δεκαπενθήμερο 04/05/2020 – 17/05/2020	Θανάσης Κούγκουλος, Μέλος ΕΔΙΠ στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ., Διδάσκων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	Λογοτεχνικές αναπαραστάσεις τελετουργικών μορφών της ελληνικής παραδοσιακής θρησκευτικής συμπεριφοράς

5ο Δεκαπενθήμερο 18/05/2020 – 31/05/2020	Δρ Αλέξανδρος Καπανιάρης, Μεταδιδακτορικός Ερευνητής Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας Δ.Π.Θ., Διδάσκων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	Το διαδίκτυο, οι τεχνολογίες αιχμής και τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης ως πηγές για τη μελέτη των σύγχρονων λαϊκών θρησκευτικών φαινομένων
6ο Δεκαπενθήμερο 01/06/2020 – 14/06/2020	Μ. Γ. Βαρβούνης, Καθηγητής Λαογραφίας και Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.	Έθιμα και τελετουργίες του ετήσιου εορτολογικού κύκλου – δημόσιο τελετουργικό. Ανακεφαλαίωση της ενότητας
Εβδομάδα επαναλήψεων		
Τελική εξέταση (on line μέσω ψηφιακού κουίζ) Κυριακή 28 Ιουνίου 2020		
Β' εξεταστική περίοδος Κυριακή 5 Ιουλίου 2020		

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ:

Έναρξη μαθημάτων: Δευτέρα 9 Μαρτίου 2020

Λήξη μαθημάτων: Κυριακή 28 Ιουλίου 2020

Εξετάσεις: 28/6/2020 και 28/7/2020

Βασικό σύγγραμμα Δ' εξαμήνου:

Μ. Γ. Βαρβούνης, Εισαγωγή στη Θρησκευτική Λαογραφία, Λαϊκή Θρησκευτικότητα και Παραδοσιακή Θρησκευτική Συμπεριφορά (πρώτος τόμος) , Αντ. Σταμούλης, Θεσσαλονίκη 2017.

(θα το προμηθευτούν οι φοιτητές/τριες με ειδική έκπτωση μετά από σχετική ενημέρωση).

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Κάθε εισηγητής θα προτείνει και θα υποβάλει μετά την εισήγησή του:

- ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης
- επιμέρους βιβλιογραφία
- το power point της εισηγήσεώς του